

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6 uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Konec arnautskega upora.

(Posebno poročilo „Jutro“.)

Skoplje, 14. aprila.

Arnautski upor je vdušen. Ko je turška vlada poslala proti Prištini večje število pehotnih bataljonov in topov in ko so Arnauti sprevideli, da se vlada noče vpuščati v nikakva pogajanja z njimi, nego da jih hoče prisiliti z orožjem na kapitulacijo, so se arnautski razbojniki, ti zavezniki grofa Aerenthala, lepo vdali in sicer vdali brezpogojno, na milost in nemilost. Vest o tem je prišla v Skoplje danes, ravno ko sem se pripravljaj na odhod proti Prištini, kjer so se bile glavne bitke med turško vojsko in Arnauti. Borba je sedaj ponehala in nekaj turških bataljonov, ki so že stali na železniški postaji v Skoplju, kjer se je pripravljaj posebni vlak, da bi jih odpeljal proti Prištini, se je vrnil v vojašnice, vsled česar niti jaz nisem odpotoval v Prištino.

Arnautski upor so nekaj tako vsakdanjega in navadnega, da mora turška vlada stalno misliti na nje. To prihaja odtod, ker so bili merodajni faktorji v Carigradu namram Arnautom vedno popustljivi in ako so Arnauti hoteli v Carigradu kaj doseči, so se enostavno uprli, zavzeli brzojav in potem so se brzojavno pogajali direktno s sultanom v Yildiz-kiosku. To je bilo pod starim režimom in sultan Abdul-Hamid je navadno obljubil, da udovolji vsem arnautskim zahtevam in ako pozneje tudi ni izpolnil svojih obljub, je pustil Arnauts vsaj nekaznovane.

Danes pa temu ni več tako. Mladoturki hočejo na vsak način vpeljati red in ko so sedaj Arnauti zopet zavzeli brzojav in so se hoteli pogajati direktno s Carigradom, jim je odgovoril energični Šefket-paša, da se ne mara z njimi pogajati, nego da pošlje proti njim toliko vojske, kolikor bo potrebno, da popolnoma uduši arnautski upor in prisili Arnauts, da se vdajo brezpogojno.

Tako se je tudi zgodilo in ko so Arnauti izprevideli, da se v Carigradu ne šali, so kmalu položili orožje in sedaj bodo njihovi voditelji eksemplarično kaznovani.

So pa tudi čudne arnautske zahteve. Davkov nočejo plačevati ti gorski razbojniki in jih pod starim režimom res nikdar niso plačevali. Mladoturki pa pravijo, da morajo imeti na Turškem vsi narodi ne samo enake pravice, nego tudi enake dolžnosti in davčni uradniki so začeli izterjati davke ravnotako rigorozno pri Arnautih kot pri Srbih in drugih narodih otomanskega cesarstva. To in večno podpiranje od strani avstrijskih agentov je napotilo Arnauts, da so se uprli.

Sedaj je pa ta upor udušen. Za vedno? Sedaj se to še ne more reči, ker mnogo časa poteče še predno se Arnauti privadijo na to, da oni nimajo nič več pravic kot

vsak drugi narod na Turškem. Ustavni režim na Turškem ima v bojevitih Arnautih odločnega nasprotnika, s katerim bo imel še hude in težke boje, ali ako se bo stopalo vedno tako odločno kot sedaj, postanejo tudi Arnauti mirni.

Zmaga pri Prištini je prva večja zmaga mladoturškega režima nad Arnauti in merodajni krogi na Dunaju lahko sedaj izprevidijo, da s pomočjo Arnautov ne dosežejo na Balkanu pričakovanih uspehov. Arnautska kapitalacija pri Prištini je hud udarec ne samo za Arnauts, nego tudi za njihove zaveznike in protektorje na Dunaju, ki so jim dali puške in streljivo za upor. Stroške balkanskih avantur grofa Aerenthala plačajo pa avstrijski narodi, ki morajo s svojim denarjem kupovati puške in streljivo za Arnauts, mesto da bi se njihov denar uporabil pri njih v boljše svrhe. —ut.

Splošni pregled.

Ljubljana, 17. aprila.

Boj med Glomblinskim in Bilinskim v poljskem klubu.

Poljski klub je imel jako važno in interesantno sejo. Prišlo je končno vendarle do obračuna. Stališče Bilinskega je bilo v poljskem klubu že dolgo časa precej omajano. In pred nedolгим časom se je finančnemu ministru posrečilo ublažiti nekoliko nasprotje med njim in poslancem Stapinskim. Toda še ni bilo odstranjeno nasprotovanje od strani predsednika poljskega kluba prof. Glomblinskega. In v tej seji je ta porabil priliko. Stališče fin. ministra je po tej debati postalo zelo oteženo, kajti sklepi, katere je poljski klub sprejel, so naperjeni proti finančni politiki sedanjega vlade. Profesor Glomblinski se je pritoževal, da hoče vlada pokriti deficit s tem, da hoče hraniti in pa opustiti nekatera dela. Prijemal je pa tudi politiko finančnega ministra. V resoluciji, katero so sprejeli, zahtevajo, da se mora vlada zavezati pred dovoljenjem novega posojila, da bo izvršila vse nameravane stavbe, ceste itd. in da se bodo še v tem letu uredile deželne finance. Poljski klub je takorekoč postavil to kot pogoj, da glasuje za novo državno posojilo. Bilinski se je zbal opozicije in je obljubil, da bo ta deficit pokrit z novim posojilom, ki bi znašal okroglih 55 milijonov. Razven tega so pa sprejeli tudi resolucije politične vsebine, v katerih se izraža vladi nezadovoljstvo, ker ni ničesar storila v to, da si zajamči zanesljivo delavno večino. Jako značilno je, da je Bilinskega zagovarjal njegov prejšnji najhujši nasprotnik Stapinski, velik prijatelj in častilec naših klerikalcev. Mu je pač Bilinski nekoliko pomagal pri znanem krahu parcelarne banke. Baron Bienertova zvezda se bliža k zatonu . . .

Reforma poslovnika.

Še pred binkošti hočejo začeti z definitivno reformo poslovnika. Reformna predloga obsega sledeče točke: 1. Prvo branje se omeji. 2. Interpelacije se morajo naznani in pridejo po sklepu dnevnega reda na vrsto. 3. Čas za govore se omeji. 4. Odseki se reformirajo, število odsekovih članov se zmanjša. 5. Predmeti in obseg interpelacij se omeji. 6. Določitev dni za seje in trajanje sej. Pustiti se mora tudi gotova doba za zasedanje deželnih zborov. 7. Pavšaliranje dijet. 8. Poostrežev disciplinarnih sredstev. Ta točka bo naletela na velik odpor in jo bodo najbrže opustili. Ta reforma se mora seveda izpeljati edinole sporazumno.

Zakon o kartelih.

V socialno političnem odseku so sprejeli predlog dr. Langa, v katerem se poziva vlada, da čimprej predloži zakon o kartelih.

Halleyev komet.

IV.

(Konec.)

Rekli smo zadnjič (glej Jutro št. 41), da bodo imeli kraji, koder pade dne 9. maja solnčni mrk, izreden, krasen prizor. Halleyev komet se bo tega dne še pred solnčnim mrkom pojavil ob strani solnčnega vzhoda. Ko nastane mrk, tedaj bo Halleyev komet zraven temnega solnca edina jasna oziroma najbolj blesteča zvezda na celém nebu. Žal, da tega prizora pri nas ne bomo videli.

Zanima nas pa tembolj vprašanje, kdaj se bo komet v naših krajih opazil s prostim očesom. To vprašanje sta poskusila že 12. t. m. rešiti dva „očividca“, ki sta po njuni trditvi „prva“ zapazila komet v naših krajih. Izbrala pa sta si — to je čudno — oba skoro eninisti čas prav rano jutro. Prvi, ki je svojo srečo prijavil v „Jutro“, trdi, da je videl komet že ob 3. uri 57 minut. A glej, še tisti dan je dobil takoj nevarnega konkurenta v Dolu, ki se je pa še le dva dni pozneje spomnil, da je opazil komet že ob 3. uri 52 minut, torej rekord za celih 5 minut. Ko smo dobili nam došlo poročilo v roke, smo takoj vedeli pri čem da smo. Eden naših urednikov, ki pa že 6. aprila naprej redno vsako jutro zasleduje bližanje kometa, je vedel izlasti po zadnjih strokovnjaških vesteh iz Dunaja, da se komet ob tem zgodnjem času pri nas sploh še ne more videti, niti z najboljšim daljnogledom ne, kaj še le s prostim očesom.

„Prvi očividec“ Halleyevega kometa je zamenjal Venero — danico — s toliko pričakovanim kometom. Isto zvezdo je moral videti tudi oni drugi „očividec“ iz Dola, ki je hotel tega prvega „posekati“ za celih 5 minut. Oba sta bila toliko previdna, da repa nista opazila — ga tudi nista mogla, ker ga Venera nima. Zato pa je pustil oni

drugi, ozir. oni iz Dola, ki hoče biti prvi očividec Halleyevega kometa v naših krajih, nedolžno danico avanzirati do velikosti meseca; on trdi: komet je bil velik kot mesec.

Mi se taki grozoviti zamenjavi še ne smejemo toliko, kolikor se bodo smejali naši zanamci, ko bodo čez 75 let, ko se Halleyev komet — upamo „čil in zdrav“ zopet pojavi v naših krajih, zasledovali dogodke zadnjega pojava te repatice, kakor sedaj mi zasledujemo vse resne in smešne dogodke iz predzadnjih njenih pojavov. Zato smo pustili očividcu iz Šiške veselje, da je prišlo njegovo poročilo v „Jutro“. Namignili pa smo mu „zamenjavo“ Halleyevega kometa z zvezdo danico, namignili smo mu na rahlo, vendar upamo, da smo se razumeli.

Razumemo pa tudi, da je konkurent „očividec“ iz Dola hotel napraviti s svojim kometom, ki je bil tako velik kot mesec, le reklamo za izlet v Benetke ob priliki binkoštnih praznikov. Kajti komet, ki bi se od naše zemlje videl tako velik kot mesec, dosedaj še ni bilo in trdno upamo, da tudi Halleyev komet le na ljubo „očividcu“ iz Dola in pa „veščaku“ iz „Turške“ tiskarne, tudi ob letošnjem svojem obisku nočnemu solncu zaljubljenih glede velikosti ne bo delal — konkurence.

Potemtakem je vprašanje, kdo je letos prvi videl Halleyev komet v naših krajih rešeno s kratkim odgovorom: Do sedaj — 18. aprila, še prav nihče. Smemo ga pa pričakovati te dni, ob prav ugodnih vremenskih razmerah in kar je vsaj do 1. maja glavno, ob primerni razsvetljavi vzhodnega neba. In tudi to stoji gotovo, da se ga bo opazilo pred solnčnim vzhodom in sicer vsak dan bližje času solnčnega vzhoda. Dne 16. aprila je bobnanje po Halleyevem kometu zbobnalo lepo število zvezdavih opazovalcev že pred 4. zjutranjo uro na ljubljanski grad. Pa k sreči za tako reklamsko strankino bobnanje (Halleyev komet je letos tudi političnim strankam na razpolago) druge nesreče ni bilo, kakor da so se radi biočividci (čuden izraz, pa utegne pravo zadeti) jezo vračali domov, ne da bi bili prvi ozir. zdaj že tretji očividci Halleyevega kometa. Gospodje v Turški tiskarni so jih pač malo „potegnili“, pa ne škoduje nič, včasih je za zaspane Ljubljance celo dobro, če malo preje vstanejo.

Kar smo se namenili o Halleyevem kometu še stvarno znanstvenega spregovoriti, uporabimo pri zanimivi razpravi, ki jo v kratkem priobčimo pod naslovom Konec sveta. Kolikor toliko pa upamo, da bo izšel iz teh črtic vsakdo toliko poučen, da če nas te dni Halleyev komet res obišče, ga ne bo nihče zamenjal z danico in ga obdolžil, da je velik kot mesec.

Fr. Pirc.

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[33]

Ali poznate one tihe, mirne pomladanske noči, ki se razširjajo nad mestom kot gost, neprozoren pajčolan, ki oklepajo in ovijajo prirodo s svojo temo, ki skrivajo v nji vse, kar se plaši in boji belega dneva?

Ali vendar se skozi to temno noč včas prikradejo blede lunini žarki, ki za trepotek razsvetlje temo . . .

Taka noč je ležala nad mestom, ko sta se vozila Eleonora in Henrik proti mali vili pod Rožnikom . . . Vso pot sta molčala; Henrik se je stisnil v kot in si prižgal smodko, Eleonora pa je naslonila glavo na njegovi prsi; v največjem diru je podil voznik skozi temni tivolski gozd, dokler ni zavil na malo planoto . . .

Pred razsvetljeno vilo se je voz ustavil. Eleonora je skočila po koncu, izstopila ter stekla do vrat. Počasi in flegmatično ji je sledil Henrik; takoj se je spomnil, da vstopi sedaj v ono vilo, ki jo je opazoval prvi dan svojega prihoda v Ljubljano, da se pridruži oni družbi, ki jo je takrat zaničeval . . . a danes je bil povsem drugih

misli, danes si je želel take vesele in razposajene družbe, hotel in moral si je pregnati one čudne, nerazumljive slutnje, ki so se navadno vsilile v njegovo dušo . . .

Ko so se odprla vrata, sta Eleonora in Henrik vstopila . . .

Večina družbe je bila že zbrana, vsi so pričakovali Henrikovega prihoda, posebno dame so bile jako nestrpne, ker so si želele, da se spoznajo s človekom, ki prihaja iz velikomestnega življenja. Bile so trdno prepričane, da se za njih družbo sedaj pričinja nov čas; umetnika imajo v svoji sredi, zato bodo bodoči sestanki gotovo mnogo zanimivejši . . .

Henrik se je predstavil mirno in ponosno vsem, ki jih še ni poznal, z damami je izpregovoril semintja kako vsakdanjo besedo, nato pa je sedel na fotelj, a komaj je po svoji navadi komudno sprožil svoje noge, stopi k njemu Magda Kuhnova ter ga vpraša:

„Ali Vaša gospodična sestra nocoj ne pride?“

Kovač ji je popolnoma malomarno odgovoril, kot da ne ve, da se njegova sestra udeležuje teh sestankov:

„Ne vem, ker nisem govoril z njo ničesar o tistvari, sicer pa sploh ne vem, da li zahaja v to družbo!“

„Poprej je bila naš reden gost,“ se je vpletel Winter v pogovor, ker je hotel iz-

vedeti, ako pride Rene, „a odkar se je začela, ne prihaja več . . . Gotovo ji je gospod Potrato zabranil nočne izlete.“

„Ne vem,“ je skomignil Kovač z rameni in se obrnil na desno, kamor je prisel Eleonora, ki je bila danes skrajno dobre volje; razposajeno se je smejala, si pala na vse strani opazke in opombe.

Ko se je obrnil Kovač k nji, privla ga je k sebi, da je napol ležal na divanu a ona se je sklonila preko njega . . .

Zadonele so zopet pesni, razkošne in divje, pari so se zavrteli v divjem plesu; Kovač pa se ni premaknil raz svoje mesto, opazoval je to vrvenje . . . a naenkrat je vstal, ni se mogel več premagovati, kajti ta njegova mirnost in hladnokrvnost je bila le namišljena, in vzklil je, da je njegov glas prepil ves hrup:

„Prijatelji, življenja, ljubezni, umetnosti!“

Vsi so obstali in ga začeli vpraševati, kaj misli s temi svojimi besedami. On pa jim je razlagal svoje načrte . . .

Ko so bili ravno vsi najbolj zaverovani v njegove besede, se odpro vrata in v sobo vstopi — Rene.

Vsi so osupli utihnil, kajti njenega prihoda ni pričakoval nikdo.

A še nikdar ni stopila Rene tako ponosno in samozavestno med družbo, kot ravno danes. Kakor boginja je stala med

drugimi damami. V dragocenem svilnatem kostumu je stala sredi sobe, svesta si svoje lepote; vse navzoče je prešinilo veliko veselje, ker so vedeli, da bo današnji večer polen užitkov . . .

V tem času, ko se je družba najbolj zabavala, ko je odmeval smeh, petje po okoli, ustavil se je na razpotju pod Rožnikom voz, ki sta iz njega stopila dva moža; voznik se je obrnil takoj in se je odpeljal v mesto, došleca pa sta stopala pazno in počasi proti razsvetljeni vili.

Ko sta dospela tja, sta stopila v grmičevje na nasprotni strani in pazno poslušala; prvi je tiho zašepetal drugemu:

„Ali mislite sami stopiti tako nepričakovano v to lepo družbo?“

„Ne, ne, gospod Dimic, moji ljudje so avizirani in vsak trenotek morajo biti tu.“

Tiho sta govorila naprej.

Dimic je torej izvedel svoj maščevalni načrt! Nalašč je počakal nekaj časa, da bi Winter in njegovi drugi pozabili na oni rekotér v kavarni, a potem je šel takoj na delo; privatno je pojasnil vso stvar nekemu mestnemu detektivu kar tako mimogrede, a ta se je začel zanimati za stvar in se prepričal, da so Dimičeve besede resnične. Prijavil je vso stvar in dobil nalog, da naj preseneti društvo pri nočnem sestanku. Pri poizvedovanju mu je radevolje pomagal Dimic, ki je tudi izvohal nocojšnji sestanek.

(Dalje.)

Dnevne vesti.

Gg. sotrudnikom in dopisnikom „Jutra“!

Preteklo je dober mesec dni odkar je „Jutro“ zagledalo beli dan in že se je nabralo od vseh strani slovenske domovine do skrajnih mej slovanskega juga toliko gradiva, da ga za sedaj še ozko omejen prostor lista komaj, komaj zmaguje. Najboljša priča temu je dejstvo, da smo bili te dni primorani, kar zdržema pridjati priloge listu. To je veselo znamenje za list, za nas, pa tudi za Vas. Toda ta priloga nas ne reši iz preoblega zaostalega gradiva. Zato Vas prosimo: Potrpite, če ne pridete takoj na vrsto vsi in z vsem kakor bi Vi in z Vami vred tudi mi želeli. Da Vas pa moremo kolikor mogoče zadovoljiti, evo dva prijateljska nasveta: V dopisih, zgolj polemične stvari, omejite se kolikor mogoče na kratko. Kratkost in stvarnost uvažujte tudi pri drugih dopisih. Le pri dopisih zelo važne vsebine splošnega značaja ali vseobčnega zanimanja vrednih, ne štedite ne s papirjem, ne z besedami. Razločne pisave če le mogoče vedno le na eni strani papirja, bomo veselili mi, še bolj pa stavci. Vendar pa, kadar in kjer ne gre drugače, je nam dobrodošlo tudi vsako poročilo, tako ali tako pisano. Drugi nasvet: Širite „Jutro“ vsak v krogih svojih znančev. Kamor greste v javen lokal, zahtevajte „Jutro“. Čim več naročnikov, čim bolj se list razširi med ljudstvo, tem preje se bo razširil tudi list v svojih predalih. Le tako bo mogoče da pride marsikaj, kar mora sedaj čakati na prostor, točno na vrsto. S tem bo ustrezno Vaši in naši želji, ustrezno pa tudi naročnikom-bralcem in somišljenikom „Jutra“.

Prosimo točnih, prvih poročil. Naša prošnja iz prvih dni poroda „Jutra“, da se nam vpošiljajo o vsakem važnejšem dogodku, posebno o požarih, nesrečah, smrti znanih oseb i. t. d. je padla v naše veliko vzradoščenje malone pa vsem Slovenskem na rodovito polje. Le glede točnosti ponekod še — šepa. Nekateri mislijo, da je to vseeno, ali pošljejo poročilo dan popreje ali pozneje. Pa ni res! Rad se zgodi zadnji slučaj in ravno ti hočejo (najbrže po besedah sv. pisma) biti prvi na vrsti. Današnji čas je čas točnosti, danes je toinono še novo, jutri že ni več. „Jutro“ Vam vsem skupaj nudi ugodno priliko, da v zelo važnih slučajih še ob 1. uri jutraj pride v list tistega „Jutra“ zgodaj — vsaj kratka notica če že drugega ne. Posebno pri požarih, ali večjih nesrečah naj nihče ne pozabi na to ugodnost. Vsak pa, ki želi „Jutru“ kaj poročati, imej vedno in povsod pred očmi: „Jutro“ hoče in mora imeti prva poročila. Na poročila, ki se pošiljajo ob enem tudi drugim listom, „Jutro“ ne more računati. To naglašamo, ker se nekateri čutijo razžaljene, če „Jutro“ v takih slučajih noče priobčiti poročila. So slučaji in so razmere, ki delajo izjemo, ali na izjemo naj se nihče ne zanaša preveč. Vsak tudi če ni naročnik „Jutra“ lahko poroča, vsak pa imej pred očmi: „Jutru“ prvo in točno poročilo!

Tudi ti so naši ljudje in ne Vaši sužnji! (Konec.) Dotični nervozni veletržec ima razvado, da kadar ga „prime“, pa mora biti žrtev njegove nervoznosti prvi, ki mu pride pred oči; kratkotalo on ga odslovi iz službe. Res je sicer, da ga plača, kakor to zakon zahteva, oziroma v smislu službenih pogojev; res je tudi nadalje, da kadar mu je nervoznost že izkipela, katerega teh odslovljenih zopet vzame nazaj. Toda vse drugo vprašanje pa je, če je trgovski službenec, posebno pa sotrudnik odvisen kakor oni pes od svojevoljnosti biča v roki razburjivega gospodarja. Kaj koristi trgovskemu sotrudniku, če je tudi plačan — rečimo za 3 mesece — naprej, pa je brez službe. Kdor je mogel kdaj ta grenki kruh trgovskih uslužbencev poizkusiti, ta bo vedel, kaj se pravi kratkotalo od kake trdnice biti odslovljen, ne da bi imel že prej osigurano mesto drugje. Vsak drug reelen trgovec si premišlja, vzeti takega sotrudnika v službo. In ta nervozni veletržec, pravijo, da je Slovenec? Hvala lepa za take vrste Slovencev! Ker upamo, da se bo mož poboljšal, mu danes z drugimi podatki se prizanesemo, tudi imena trdnice ne imenujemo. Toda prvi slučaj, ki se nam od te strani javi, ga brez pardona polnolaslovno prijavimo. In še nekaj. Brez razlike, vele- in malotržci so začeli v zadnjih letih na cen način z jedne strani izkoriščati ženske uslužbenke, z druge strani krajšati vsakdanji kruh ter uničevati možnost bodočega moškega trgovskega naraščanja. Mi nimamo nič proti temu, če pridejo tudi dekleta, ženske do služb v trgovinah. So gotove vrste trgovin, v katero spada ženska bolj nego moški. Toda jeza nas popade, če stopimo in trgovino, kjer z gotovostjo pričakujemo moškega sotrudnika, pa naletimo, oprostite tu splošno rabljeni izraz: „komija v kiki.“ Toda s tem smo prišli na pot socialnega vprašanja, ki ga tukaj ne moremo razmotrivati. Ampak vprašamo se pa lahko: Zakaj ti pojavi v naši trgovini! To pride le od tod, ker trgovci dobro vedo, da so ženske moči cenejše, nego moške! Ali pa imamo

mi, to se pravi, ali ima javnost, konsumenti kaj od tega, če se postavljajo ženske tudi tam, kjer bi moral zavzemati mesto le moški? Ali so cene blaga danes za konsumenta zato kaj boljše? Ne, ravno nasprotno! Z ene strani, izkoriščani ženski od druge strani zapostavljeni moški material nese le kapitalistom temvečji dobiček, čim bolj pri sramotnih plačah mora pri trgovini ženska nadomestovati delo moškega. In so ženske ponekod sramotno plačane tudi v Ljubljani, in to celo pri veletrgovini, katere lastniki se vozijo v ekvipažah in zapravljajo druge in za svoje privatne namene denar, na katerim so vtisnjeni žulji, zdravje in včasih tudi življenje službujočega materiala. Znano nam je mnogo slučajev, kjer se ženska služba plačuje po 40, 50, k večjemu 60 K mesečno, pa je pri tej sramotni plači sužnja od ranega jutra do pozne noči. Tu je treba temeljite reforme. Gospoda, v Vašem interesu Vas pozivljamo, da jo ukrenite brez nas, vsak po svojih razmerah. Vaši uslužbenci niso tudi vaši sužnji, ampak tudi ti so naši ljudje.

I. državna gimnazija je še vedno nemška, kljub temu, da imajo ljubljanski Nemci svojo gimnazijo in torej na tej gimnaziji ni več nemških razredov. Pred kratkim je bila konferenca in so bili starišem dijakov poslani sicer slovenski cenzurni listi, a na ovitku se je blestelo na prem mestu: K. K. Staatsgymnasium in Laibach. Ravnotako so tudi na tej gimnaziji v veži nabiti oglas dvojjezični; tudi v vseh sobah in kabinetih se bleste na prvem mestu nemški napisi. Če bi mislili, da bo slavno ravnateljstvo ta kameleonov značaj slovenske gimnazije takoj odpravilo, pa ga gotovo — ne bo.

Nerazumljivo postopanje. Po Ljubljani kroži vest, da je eden prvih denarnih zavodov dovolil nekemu, ki je vse drugo prej nego narodnjak, da prakticira v njegovih prostorih. Danes beležimo to z vso rezervno, četudi se nam vrivajo čudne misli! — Znano je, da je dotični ljubljeneц ni proteže gospode na Bleiweisovi cesti in naših prijaznih sosedov Nemcev, toda kljub temu mu Kranjska šparkasa ni toliko zaupala, da bi mu dovolila prakticiranje v svojih prostorih, dasi je prvo prosil njo. Zakaj mu vladni krogi ne izposlušajo tega dovoljenja pri avstro-ogrski banki, da se je končno zatekel k slovenskemu denarnemu zavodu, ki mu je baje to dovolil, kar se nam z ogorčenjem poroča, čemer se tudi ne čudimo, ker bi bil to res velik naroden škandal, ki bi se ga po pravici smatralo kot zahvalo za milostno obsodbo nedolžnega Eisenpassa. S takim postopanjem bi mi Slovenci res dokumentirali sami, da je večji greh snemati tuje table — kakor pa tuje glave. Predobro so nam še spominu konfiskacije resničnih člankov o Kranjski šparkasi, katere je vlada le zato konfiscirala, ker jih je smatrala kot reklamo „Mestne hranilnice“ ljubljanske. Zato pa merodajne kroge opozarjamo na ta fakt in upamo, da ne bo treba o tej stvari še enkrat razpravljati, v kar bi bili v nasprotnem slučaju primorani. Če bi se to opustilo, bi se lahko reklo, da je značaj Slovencev tak — da se ne more imenovati jak. — Skalar.

Naši profesorji ne bero več „Jutra“. Dijaki veselijo se, profesorji ne bero več „Jutra“. Tako vsaj so nekateri gg. izjavili v kavarni „Evropa“. O, ko bi le vedeli, kako nas to veseli. Zakaj dobro vemo, da je čas, ko bodo dotični profesorji še radi brali „Jutro“, že tako blizu, da se nam niti ne zdi vredno o takih malkontentih kaj več govoriti. „Jutru“ naklonjeni gg. pa itak dobro vedo, da naše pisne lete tako daleč mimo njih, da jih nikakor zadeti ne morejo.

Mesarji pa ne smejo več čitati „Jutra“. Med ljubljanskimi mesarji se širi govorica, da je g. Petsche, gostilničar na Poljanski cesti svoji natakariči prepovedal dovoliti, da mesarji kot gostje v njegovi gostilnici čitajo „Jutro“. G. Petsche kot naročnik „Jutra“ nam bo gotovo povedal, v koliko ta govorica odgovarja resnici.

Jurjevanje na ljubljanskem gradu. Prihodnjo nedeljo bo letos nekaj posebnega. V prid naši šolski družbi priredita šentpeterska in šentjakobsko-trnovska podružnica to jurjevanje. Šentjakobsko-trnovska podružnica hoče biti vredna sestra svoje šentpeterske tovarišice, zato veselilna odbora tekmujeja med seboj v pripravah, ki so večinoma že vse končane. Za danes naj omenimo, da bo obširno grajsko dvorišče lepo okrašeno z narodnimi zastavami, vsakovrstni „štanti“ se bodo vrstili krog in krog, v njih se bo pa točila izborna kapljica, ki jo je Bog dal, izvrstno slovansko pivo, ki so jo zvarili bratje Čehi, dobil baš prigrizek kuhin in pečen, kadil boš lahko kot Turek in še veliko, veliko drugega lepega boš dobil, če boš le nekoliko zaveden in zavzet za Ciril-Metodovo družbo. Omeniti je takoj, da ne bomo nikogar prav nič odirali in bodo vse cene tako zmerne kot v prav solidnih gostilnah in prodajalnah. Tudi vstopnice ne bo nobene, le če bo kdo hotel kaj dati. V

vseh šotorih bodo prodajale naše požrtvovalne rodoljubne gospe in gospodične šentpeterske ter šentjakobske in trnovske, ki jim je slovenska deca ob naših jezikovnih mejah nad vse pri srcu. Poudarjati je, da boste obe podružnici prodajali samo dobro blago. Zlasti omenjamo tukaj slavnoznano Mrakovo vino, ki ga bo točila šentjakobsko-trnovska podružnica. Ime mu je „Stari Rimljan“ in kakor pripovedujejo dobri poznavalci vinske kapljice, to vino kar samo „doli teče.“ Ravno tako bo tudi šentpeterska podružnica prodajala tako pijačo, da se bo srce kar smejalo pri pogledu in okusu. Že z ozirom na povedano sledi, da je danes, v nedeljo, teden ljubljanskega grad zbirališča vseh zavodnih narodnih Slovencev in Slovenk iz Ljubljane in okolice in splošna deviza ta dan naj bo: Vsi na jurjevanje na ljubljanski grad!

Delajmo praktično za obmejno Slovenstvo! Na oklic v vseh slovenskih časopisih, naj bi začeli Slovenci nakupovati in se naseljevati v obmejnih krajih, ni prišla niti ena resna ponudba. In vendar so vsa oglašena podjetja ne sama špekulativna, temveč popolnoma obrestonosna. Opozarjamo le na vile v znanem zdravilišču na Spod. Štajerskem, kjer bijejo Slovenci obupni boj za svoj obstanek, kjer je pri volitvah vsak kosček zemlje odločilnega pomena. Mnogo premožnejših Slovencev, posebno iz Ljubljane, obiskuje poleti to kopališče ter izdajo za stanarino več, kakor jim bi nesel kapital, za katerega bi vilo kupili. Pa ako bi tudi sami katero poletje ne preživeli tam, lahko stanovanje oddajo tako drago, da jim v treh mesecih donaja nad 6 % kapitala. Pri dveh vilah imajo slovenski kupci prednost za 4000 K. Toda vsled naše malomarnosti bo najbrže pokupil Nemec, ako se ne oglašijo Slovenci do 1. maja. — Istotako bi se lahko v Celovcu v hiši, ki je za zelo zmerno ceno (23.000 K) na prodaj, delala sijajna kupčija z vinom, posebno v steklenicah. Za lesne trgovce in gostilničarje je dobiti krasno posestvo v nekem trgu na slov. Koroskem. Plačati je takoj le 16.000 K. Glede opisanih in o vseh že omenjenih posestev daje pojasnila potovalni učitelj Ante Beg v Ljubljani. Priložiti je znamko za odgovor.

Smešne grožnje. Nemcem in poturicam med ljubljanskimi gostilničarskimi in kavarniskimi uslužbenci smo dali te dni prav lep nasvet: Vi Nemci bodite lepo mirni, tudi „Jutro“ vas je doslej pustilo pri miru. Vi poturice pa bodite hvaležni, da vas slovenska Ljubljana živi. Če vam pa ni všeč med nami, hajdi, svet je velik, morda najdete za vašo izzivanja kje drugje primernejše mesto. V Ljubljani pa slovenskih gostov in slovenski značaj mesta ne pustimo izzivati. Brez vsake „limonade“, jasno je biti izrečen ta nasvet. Upali smo, da ga bodo eni kot drugi tudi vpoštevali. Ampak ne! Šli so in so v soboto večer sklicali shod baje v Boštjančičevi gostilni v Kolodvorskih ulicah. Shod je bil, ali če se še ni vršil, bo naperjen proti „Jutru“. Na „dnevnom redu“ je vprašanje, ali naj se „Jutro“ po vseh dotičnih gostilnah in kavarnah bojkotira, s tem da se vsak izvod raztrga, ali pa da se „Jutro“ kratkotalo pobije; kar vse počez, predvsem seveda uredništvo. Prvi načrt je vzrasel na gnoju predlagateljev samih, drugi načrt pa je veleizum dveh nemških gospodarjev. Ker to pot ne maramo še nikogar priporočati zanimanju državnega pravdnštva, zamočimo še imena dotičnih dveh Nemcev. Tudi ne maramo še preiskavati ali je res, da se za celo to afero posebno zanimata g. Schmid restavrater pri „Slonu“ in nek gospod iz Kazine. Svetujemo pa obema, če se še doslej nista, naj se tudi za v dodoče ne vmešavata v to zadevo. Kako močne se čutijo poturice v Ljubljani sledi iz dejstva, da so v soboto popoldne z nemškimi pozivom za zgorej omenjen shod hodili po celi Ljubljani od gostilne do gostilne od kavarne do kavarne ter še celo svoje slovenske tovarišice silili naj podpišejo nemški poziv za protestno zborovanje proti „Jutru“. Kolikor nam doslej znano, sta zavedna slovenska tovariša pri Ljodu prostestnim sklicateljem povedala kar jim gre. Prepričani smo, da so se po hvalevrednem vzgledu teh dveh ravnali tudi vsi drugi slovenski tovariši. Ako se je shod pri Boštjančiču vršil ali ne in kaj se je tam sklenilo, to nam ni znano, nas tudi prav nič ne zanima. Računali bomo edino le z dejanji. Predno proti tem izzivačem krenemo korake, ki znajo slovensko Ljubljano očistiti kar ne spada v Ljubljano, še enkrat in zadnjič kar najresneje svetujemo: Brigajte se za svojo službo, bodite hvaležni, da živite med nami! Opustite zanašanje javne grožnje, da boste „Jutro“ pobili. Mi sicer smatramo te grožnje kot smešne, pa zna se zgoditi, da jih čuje drž. pravdnštvo in tedaj znate najti pri njem kar iščete okoli „Jutra“.

Skandalozne razmere v deželni bolnici. Minuli teden je neka občina na Notranjskem poslala po železnici v deželno bolnico s spremstvom starčka, ki je bil takorekoč že napol mrtev in poln golazni. Spremljevalec je imel s seboj vse pred-

pisane izkaze razen zdravniškega spričevala in kaj se zgodi? Ubogo, napol mrtvo bitje v bolnišnico ni bilo sprejeto in sicer vsled tega ne, ker ni bilo zdravniškega spričevala. In čujte! Spremljevalec je moral z bolnikom zopet nazaj. Razumno je, da je bila v vlaku kritika čez take razmere najostrejša. Tako se je bilo zgodilo tudi že pred let. V Trzinu si je bil namreč nek delavec zlomil nogo, ali roko, tega ne vemo več dobro, ker ni bilo potrebnih izkazov, moral je spremljevalec s poškodovancem zopet nazaj, in ko jih je dobil, ga je tiral v silnih mukah zopet v bolnišnico. Vsled tega je bila v deželnem zboru interpelacija in še prav dobro se spominjamo, da je tedanji referent, deželni odbornik g. Povše obljubil, da se te razmere nemudoma izpremeni. In kakor je iz zgoraj opisanega slučaja razvidno, so še danes iste, kakor so bile pred 10 leti.

Tatvine. Včeraj zjutraj je bilo v cerkvi na Viču med mašo, zasebnici Mariji Maroltovi vkradena iz žepa denarnica, v kateri je bilo 11 K. Za tatom se poizveduje. — V soboto dopoldne je bila na Vodnikovem trgu posestnici Marjeti Hočvarjevi iz Krke iz ročne košarice vkradena denarnica v kateri je bilo 28 K denarja. — Prodajalki Ani Primčevi je bilo v soboto zvečer na državnem kolodvoru vkradenih: zavitek 12 novih žepnih robcev z črko A. P. vredni 9 K.

Nasillen berač. Nek star očividno pijan berač je prosjačil v neki vili pod Rožnikom. Ker pa se mu je dar, ki mu ga je dala služkinja, zdel preneznaten, je postal surov, psoval je služkinjo, udaril s palico po vratih ter ubil šipo na njih. Napravil je čez 4 K škode. Šele nek slikar je nasilnega berača prepodil. Dobro bi bilo, tega patrona natančneje poznati.

Naj le pride hudič! V soboto ponoči je na Zaloški cesti nek pleskarski pomočnik J. Z. vpil in razgrajal. Nek gospod ga opozori, naj se vsaj bolnikov v bolnici usmili, pa naj nikar ne vpije. „Če ne,“ je djal, „pokličem stražnika!“, To je pijanca še bolj razkačilo, začel je na vse grlo vpiti: Auf! naj le pride hudič, mu bom že jaz pokazal, kar mu gre! Glejte, komaj da je poklical hudiča, se je že prikazal. Bil pa je slučajno le nek železničar s kapo na glavi pa s svetlimi gumbi na obleki. Naš „korajž-mož“, pa tega ne vemo, ali je res mislil, da pride sam hudič, ali le stražnik, vemo le, da jo je urnih krač ubral v temno noč nekam proti Mostam. So pač: junaki-korenjaki, ki se nikogar ne boje, tudi hudiča ne!

Kri se je udrla včeraj popoldne neki dami v hotelu „Union“. Na odredbo policijskega zdravnika dr. Ilnerja so jo prepekljali z rešilnim vozom v deželno bolnico. Dama je baje mati pl. Forreger-Greichen-thurma, ki se je v soboto poročil.

Nečloveško izkoriščanje železniških uslužbencev. Dan in dan čitamo o večjih in manjših železniških nesrečah, ki zahtevajo število in število človeških žrtv. Če se potem preiskuje po vzrokih te ali one nesreče, tedaj je skoro 90 odstotkov izvajati le na izkoriščanje železniških uslužbencev od strani železniških družb. Naša Južna železnica ne zaostaja za drugimi. Zadolžena je menda čez ušesa, gotovo pa je, da izrablja moči svojega osobja do skrajnosti, čez človeško naravo. Strojevodja, sprevoznik, uradnik do zadnjega čuvaja itd., to so sužnji vsak čas z eno nogo v grobu, z drugo v kriminalu. Za danes le en slučaj kot dokaz. Slučaj se je dovršil pretečene dni v Ljubljani in je res le slučaj, da se ni zgodila velika nesreča. Bilo je to tako: Neki voznik se pelje od Šiške v mesto. Prečnice na železniškem prelazu na Marije Terezije cesti so bilo odprte. Voznik seveda zavodi čez železniški tir. Ali naenkrat pridra brzovlak. K sreči zapazi voznik brzovlak, a nasprotno tudi strojevodja voznika. Prvi v največjem diru požene konja a strojevodja je skušal ustaviti vlak — komaj par metrov pred vozom. Pravzaprav je le previdnost strojevodje ki je voznika opazil, preprečila grozno smrt človeškega življenja, pa tudi pogin živali. Šele ko je voznik srečno dospel čez tir, je strojevodja zopet vozil z navadno hitrostjo. Ko je prišel mestni stražnik v čuvajnico, je čuvaj — spal. Ni čud! Bil je 48 ur v službi medtem le 10 ur prost! Če je to res, potem je to nezaslišano izkoriščanje človeških moči od strani Južne železnice in treba bo še na drugem mestu resno spregovoriti o tem slučaju.

V Ljubljano so pripeljali v soboto iz tržaških zaporov 8 kaznjencev, ki bodo morali vsled pomanjkanja prostora v Trstu, tukaj odsedeti svoje kazni.

Trpinčenje živali. V soboto popoldne je na Dovozni cesti neki hlapec neusmiljeno pretepaval konje, ker niso mogli speljati s premogom preobloženega voza. Kakor smo zvedeli, bo surovega hlapca poučilo sodišče kako je ravnati z živino.

Konji so se splašili v soboto dopoldne nekemu hlapcu v Spodnji Šiški in dirjali proti Sent Vidu, kjer so jih na polju prijeli delavci.

Dezertiral je prostak tukajšnjega 27. domobranskega pešpolka Oliverio Oliveri. **Za kruhom.** V soboto se je v Ameriko odpeljalo 44 Hrvatov in 16 Macedoncev. V Judenburg je šlo 8, v Dunajsko Novomesto 13, v Heb pa 38 Hrvatov.

Izgubljen. Tesar Fran Dolničar je izgubil denarnico s 13 K. — Pekovski pomočnik Adolf Kevc je izgubil denarnico z manjšo vsoto. — Kuharica Ana Ljubijeva je izgubila denarnico z bankovcem za 20 K. — Neka gospodična je izgubila zlat prstan. — Šolska učenka Marija Grobelnikova je izgubila košarico s kvačkanjem. — Gospodična Marija Lapajnetova je izgubila ročno torbico v kateri je imela 18 K denarja. Ta torbica pa se je še istega dne našla.

Cirkus Central. Prve tri predstave tega češkega artističnega podjetja so uspele najboljše. Izmed mnogobrojnih zanimivih točk omenjamo zlasti mlado sedemletno jahalko Elzo, ravnatelj Manho, gđc. Hermann kot jahalko na neosedlanem žrebču. Intrigantna je tudi precizna dresura korziških žrebcev. Podjetje najtoplejše priporočamo.

O alkohol, ti strup prokleti! Jožef Škraba, 70 let star, vžitar iz Črne vasi, v zadnjem času stanujoč v hiši revnih je bil velik prijatelj žganja. Tudi sinoči se ga je nekje na Dolenjski cesti bil do dobrega privoščil. Domov se vračajoč se je opotekal ob desnem bregu Gruberjevega prekopa, padel je in obležal pod Susteršičevim vrtom. Danes zjutraj okrog 3. ure ga mestni stražnik tam dobil ležati z glavo navzdol obrnjeno. Mož je bil že mrtev. Kmalu po 4. uri tja na lice mesta došli mestni zdravnik dr. Ilner je konstatiral smrt vsled preobilo zavžitega alkohola. Takov je konec nesrečnega žganjevitja.

Ustrelil se je danes ob 7. zjutraj blizo protestantskega pokopališča v desno sence sodarski pomočnik Ivan Glaser star 38 let. Vzrok samomora neznan.

Napad. Sinoči so na poti od Štefanje vasi proti Lozaru neznani zlikovci napadli slikarskega pomočnika Mihaela Kuharja.

Ustanovitev Ciril Metodove družnice za Štepanjo vas in okolico se je vršila včeraj popoldne. Občni zbor čez 14 dni. Poročilo sledi.

Za kruhom. Včeraj se je z južnega kolodvoza odpeljalo v Ameriko 65 Macedoncev, 10 Ogrov in 30 Hrvatov nazaj je prišlo 40 Slovencev in Hrvatov.

Izgubljen in najdeno. Služkinja Erma Jušvarjeva je izgubila bankovec za 10 K. Zasebnik g. Jožef Štor je našel kole-sarsko napihačo. Na južnem kolodvoru sta bila najdena dva dežnika in zaklenjen rjav kovčeg.

Vremenski prorokom niso vrjeli nekateri Tomaži in so včeraj „izleteli“ na razne višave in daljave. Pa kazni za tako nevero jim je sledila za petami. Popoldne je že še šlo; ampak popoldne: ploha, dež, toča, babje pšeno, sneg, grom in strela, sploh vse pokore za take Tomaže. Drugod pa so bili veliki viharji (glej brzojav) in nalivi. Zadnjemu poročilu nedostaja le še potrdila o podzemeljskem nemirju. Vreme tudi danes in jutri še nestanovitno, če ne pride še kaj — hujšega. Kriza se odloči popoldne.

Nov sneg je zapadel ponoči po Alpah in delu Notranjske. Po Kamniških Alpah je še danes zjutraj medlo.

Prvo cvetje. Črešnje v okolici Ljubljane so večinoma že vse v cvetju.

Loterijske srečke. Gradec: 9, 59, 47, 27, 73. Dunaj: 59, 11, 38, 3, 54.

Društvene vesti.

Društvo godbenikov za Ljubljanski okraj št. 37. zveze avstro-ogrskih godbenikov, ima svoj redni občni zbor v sredo dne 20. t. m. ob 5. uri popoldne v rastavraciji „Perles“.

Uredništvo „Jutra“ izjavlja: Ker se razne osebe ki z uredništvom našega lista nimajo absolutno nobene zveze, izdajajo za člane uredništva „Jutra“, objavljamo, da so uredniki našega lista naslednji gg.: Milan Plut (lastnik in glavni urednik), Vitomil Feod. Jelenc (zastopnik je urednika) in Franjo Pirc (odgovorni urednik). Razun tukaj imenovanih nima nikdo pravice nastopati v imenu uredništva „Jutra“.

Naš glavni urednik se je vrnil s svojega daljšega potovanja po Balkanu.

Tiskarshi škrt je nedeljski številki malo ponagajal. Pod sliko se ima 17. stavek pravilno glasi: „dr. Mortuanija (tako so počastili slavnega najditelja želv ljubljanski akademiki)“. — V dnevni vesti: „Obiščen Held še živi? pa je škrt ludumušno zamenjal (pravilno) leto, v teto. Te in še nekaj malih kozlov je škrt ustrelil iz jeze, ker smo vsled preobilice gradiva v zadnjem hipu morali pridjati prilogo.“

Vdova Viljema Polaka iz Tržiča je včeraj umrla. Pogreb ranjke se boče vršil jutri, v torek 19. t. m. popoldne. — Lahka ji bodi zemlja.

Iz slovenskih krajev.

Iz Zagorja ob Savi.

(Izv. poročilo „Jutra“).

Zagorje 17. aprila.

Tukajšnje tel. društvo „Sokol“ je priredilo danes javno telovadbo, ki je nad vse pričakovanje izborna uspela. Pred vsem so nas očarale ljubke telovadke z izborno izvajanimi prostimi vajami, na čelu dična in marljiva Marica Steinerjeva. Nastop ženskega naraščaja je dokazal, da se mora že v mladih srcih vzbuditi narodni čut in sokolska zavest. Pri nastopu obrtnega in šolskega moškega naraščaja smo uvideli, da ima zagorski „Sokol“ mladino za sabo in ni se mu bati propada! Proizvajali so proste vaje izborno. Nato so nastopili telovadci, med njimi tudi nekateri izmed v obilnem številu navzočih Sokolov iz Trbovlja, Hrastnika in Litije. Vsi telovadci so pod spretnim načelstvom brata Mirka Jesiha pokazali, kaj premore sokolska disciplina in marljive vaje; vsi nastopi so bili dovršeni in so izzvali salve aplavza. Po telovadbi se je razvila animirana prosta zabava s plesom, srečolov itd. Gđc. Mici Zimmerman je med telovadbo in prosto zabavo z že znano sigurnostjo in dovršenostjo svirala na klavir.

Novo mesto.

Zaradi hazarda obsojeni. Pri nas se mnogo harzardira kar po cele noči. Tako se je v kavarni „Central“ dne 14. p. m. igralo znani „edenindvajset“ od 10. ure zvečer do drugega dne 6. zj. Pri tej priliki je kmečki fant Franc Košale iz Brusnic, namenjen v Ameriko, zaigral vso za vožnjo pripravljeno svoto v znesku 360 K. Obsvotili so pijanega Košaleta, ki je 2 igri kart raztrgal, najemnik kavarne Franc Splihal, konjski mešetar Alojz Lužar in hlapec Rudolf Košiček. Zato pa so pri, dne 16. tm. se vršeci obravnavi prejeli „plačilo“ po § 522 k. z. in sicer: Splihal na 20 K globe, Košiček 24 ur zapora, Lužar in Košale pa sta bila v smislu § 259/3 k. pr. r. oproščena, zadnji, ker je ta drag špas sam ovadil.

Zaradi slabega vina obsojena. Tukajšnji vinoizvedenec in vinski nadzornik Gombač sta konstatirala, da v hotelu „Jakaz“ 7 vedrov držeči sođ vina „cika.“ Tako vino pa je zdravju škodljivo, za razpečevanje nesposobno. Ker lastnika hotela tega nista mogla vedeti, je sodišče proti njima postopalo le radi zak. z dne 16. jan. 1896 drž. zak. št. 89 in § 10 vin. zak. Lastnica Jožefa je bila obsojena na 5 K, a mož na 10 K globe. Vino pa se mora pokončati. — Take preiskave bi bile tudi v Ljubljani dobre.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Razdor med Jugoslovani. Dr. Šusteršič minister. (?)

Dunaj, 17. aprila. V tukajšnjih parlamentarnih krogih se najživahneje razpravlja o vesti, da se med Jugoslovani v najkrajšem času izvrše temeljite izpremembe. Dr. Šusteršič baje namreč z uspehi dosedanje svoje politike nič kaj ni zadovoljen, ker se jugoslovansko zastopstvo v dunajskem državnem zboru ne pokori brezpogojno njegovim semtertje skrajno zavoženim kozlarijam. Zadnji parlamentarni dogodki so pa dr. Šusteršiča utrdili še bolj, da nemudoma izvede svoj cesarski manever za ministrski portfelj. Zastopstvo Slovenske ljudske Stranke se hoče namreč s svojim načelnikom dr. Šusteršičem vred ločiti od ostalih Jugoslovancev in vozariti po vzorcu „Poljskega kluba“ „samostojno“ politiko. Ta „samostojna politika“ se v tukajšnjih parlamentarnih krogih označuje kot lov dr. Šusteršiča za ministrskim portfeljem na škodo Jugoslovancev in vsled tega se ta korak dr. Šusteršiča tudi v tukajšnjih nemško-nacionalnih krogih kot dobrodošel in skrajno ugoden najtopleje pozdravlja.

Začek za reelno politiko.

Brno, 17. aprila. Bivši minister Začek je v svojem današnjem govoru poročal o političnem položaju in se zavzemal zlasti za reelno politiko češkega naroda. Poudarjal je, da je za vsako reelno politiko in da bi bilo potrebno, da bi sodelovale pri taki politiki vse stranke in vsi češki politiki.

Poslanec Kramar — obolet.

Dunaj, 17. aprila. Češki poslanec dr. Kramar je zopet nevarno obolet na kroničnem glavobolu.

Prestolonaslednik Aleksander se udeleži kongresa v Sofiji.

Dunaj, 17. aprila. Iz Belgrada potujejo vest, da se prestolonaslednik Aleksander udeleži oficijelno slovanskega časnikaškega shoda v Sofiji.

Avstrija ni povzročila vstaje v Albaniji.

Kolin, 17. aprila. Vesti, da je povzročila Avstrija v zvezi z Nemčijo albanški upor, se v oficijelnih krogih kot neresnične zanikujejo. Sploh vlada sedaj že po-

polen mir v okolici Prištine in so se uporniki in njih voditelji že vrnili na svoja domovja. Vsled tega tudi ne more odgovorjati resnici, da bi bili nameravali Avstrija in Nemčija s tem korakom preprečiti konsolidiranje balkanskih razmer. (Op. uredništva: Popolnoma naravno je, da grešnik ne prizna svojega greha, a veruje mu kljub temu nihče, ker leži njegov greh preveč na dlani.)

Vatikan in Roosevelt.

Rim, 17. aprila. V Vatikanu dobro poučenih krogih se mi zatrjuje: Zanikati moramo, da bi bil sestanek dunajskega nuncija z ex-predsednikom Rooseveltom iz Vatikana naročen. Dunajski nuncij se je sešel z Rooseveltom edinole radi tega, da bi zadostil svoji radovednosti; videti je namreč hotel Roosevelta. Političnega ozadja torej ta sestanek ne more imeti.

Vojaška liga na Grškem.

Atene, 17. aprila. Iz Aten se nam poroča: Vesti, da bo vojaška liga še nadalje obstojala kot politična stranka, se v tukajšnjih oficijelnih krogih kot neresnične zanikujejo.

Amnestija v Črni gori.

Cetinje, 17. aprila. Vesti, da name-rava knez Nikola o priliki svojega 50let-nega jubileja pomilostiti razne politične zločince (?), se vzdržuje. Tu se zatrjuje, da je knez pripravljen in se je tudi že odločil za to, da podpiše tozadevni odlok. Proti se samo podpisati pomiloščenje nekdanjega ministrskega predsednika Radovića. Obenem se v tukajšnjih dobro poučenih krogih naglašja, da bi pomenilo pomiloščenje Radovića demisijsko sedanjega ministrstva in da se radi tega ne more pričakovati, da bi se knez odločil za ta korak.

Cukrarna v Belgradu pogorela.

Belgrad, 17. aprila. Danes popoldne ob 4. uri je pričela goreti tukajšnja tovarna za sladkor. Pogorela je do tal, obenem tudi nad 40 vagonov sladkorja.

Grozne nevihte na Angleškem.

London, 17. aprila. Danes popoldne je tu divjala grozna nevihta z dežjem. Mnogo ulic je preplavljenih in na mnogih krajih je udarila strela, ki pa ni povzročila izdatne škode. Samo na enem kraju je izbruhnil ogenj. Iz province dohajajo poročila o velikanskih nalivih in nevihtah.

Listnica uredništva.

Jesenice: Poročilo preobširno. Za zgolj polemične stvari prosimo še potrpljenja dokler se list poveča. Obenem pa se priporočamo za krajša, stvarna poročila, pa magari če so tudi zasojene kritike. — Novomesto: Konec nedeljskega članka radi obilice gradiva preložimo na jutri. — Vsem ostalim gg. sotrudnikom: Prosimo potrpljenja! Pride vse na vrsto. — Ga. Mihaela Svetličiča trafikantinja na južnem kolodvoru: Vaš popravek ne odgovarja § 19. tisk. zak. Le lepa beseda, najde lepo mesto. — G. dopisnik notice: „Südmärkine vžigalice na južnem kolodvoru“ („Jutra“ št. 41. z dne 12. t. m.) Blagovolite se osebno zglasiti pri odgovornem uredniku.

Slovenci, posečajte slovensko umetniško razstavo v Jakopičevem paviljonu!

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin.

Najmanjši znesek 50 vin.

: Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka. :

Iz konkurzne mase Ivana Miklayev, trgovca v Ljubljani je poceni naprodaj železna „Wertheimova“ blagajna srednje velikosti. Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni upravitelja konkurzne mase dr. Antona Šviglja, odvetnika v Ljubljani.

Klavir se za vsako ceno prodaja. Naslov pove ineratni biro „Jutra“.

Naslov fine nove „Elegie“ citre; cena dogovorno. Prodaja uprava „Jutra“.

Trgovski učenec se takoj sprejme. Ivan Golihleb, Polzeča, Štajersko.

Mesečna soba, lepo meblowana s posebnim udomom in s hrano je s 1. majem t. l. za oddati. Poizve se v Židovski ulici št. 4. II. nadst.

Obrtnik z zelo dobro ideočim obrtom se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro 18—26 let, ki ima tudi nekaj premoženja. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, katera se vrne do 15. aprila, pod „Rafael“ na upravnishvu „Jutra“.

Kleparska veleobrt v Trstu išče šest vajencev, čvrstih in zdravih. Oglasiti se pri Slavoj Škerlju v upravnishvu „Jutra“ popoldan od 4—7. Oni z dežele naj pošljejo zdravniško spričevalo in izpustnico.

V najem vzamem takoj srednjo trgovino z mešanim blagom, oziroma lokale brez blaga — na deželi. Ponudbe pod V. K. na upravnishvu „Jutra“.

Kupim dobro ohranjeno damsko kolo. Ponudbe na naslov: „Grosuplje 99“ poštnoležeče.

Trgovina z gostilno in posestvom ter z vsem blagom, 3 minute od postaje, se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri Ivanu Levičarju, trgovcu, Krmelj 30, Dolenjsko.

Iščejo se družniki za razna podjetja. Več pove prometna pisarna Petra Mateliča, Ljubljana, Škofja ulica 10. Telefon 155.

Dve dobro ohranjeni kolesi se prodasta na Sv. Petra cesti št. 54.

Najnovejši prašni plašč za dame od K 10—naprej v največji izbiri v „Angleškem skladišču oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5.

Učenka z boljšo šolsko izobrazbo, se sprejme takoj v modno trgovino. One, ki znajo nekoliko šivati imajo prednost. — Ponudbe naj se pošljejo pod šifro „Pridna 2000“ Ljubljana, poste restante.

Trije gospodje se sprejmejo na stanovanje in hrano ali brez hrane. Dve zračni, lepo opremljeni sobi na razpolago. — Poizve se v Gradaški ulici št. 18. pritičlje levo.

Blagajničarka, oziroma prodajalka z učno dobo, se sprejme proti boljši plači. Kje pove upravnishvo „Jutra“.

Kontoristinja z daljšo prakso, se sprejme pod ugodnimi pogoji. Kje pove upravnishvo „Jutra“.

Več trpežnih zabojev 45 cm širokih in 30 cm visokih se prodaja. Ponudbe na: Ivan Perko, Ljubljana, Turjaški trg 4.

Dobre parketne pokladalec sprejme takoj v trajno delo: Janko Primožič, Reka, Cafe Fiume.

Krojaški pomočnik za fino veliko delo se takoj sprejme; plača je I. vrste. Ponudbe upravi „Jutra“.

Dva jermenarska pomočnika in en učenec se sprejmeta na Poljanski cesti št. 22.

Nagačene ptice različnih lepih vrst in velikosti, in nekaj pohištva se prodaja v Kolizeju, Marije Terezije cesta, II. nad., vrata 107.

Proda se: blagajna „Wertheimer“, kopalna banja s pečjo, omara za led, velika večna vrata, steklena vrata in z železom okovana vrata. Vpraša se v kavarni „Egia“.

Sprejme se več gospodov na dobro domačo hrano. Naslov pove upravnishvo „Jutra“.

Najeenejše se kupi v angleškem skladišču oblek Ljubljana, Mestni trg št. 5: 5000 oblek za gospode od K 8.— naprej; 2000 površnikov od K 12.— naprej. Ogromna izbira v najnovejši konfekciji za dame po čudovito nizkih cenah. — O. Bernatovič.

Kupl se dobro kolo, po zmerni ceni. Ponudbe pod „E. V.“ poste restante, Ljubljana.

Spretno šivilje se sprejmejo takoj. Kje pove uprava „Jutra“.

Nemški, laški in francoski jezik poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju. Skupni kurzi K 3.—, konverzacija, korespondenca K 4.—, posamezni kurzi K 6.—. Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ulica 20. — Anton Šibenik.

Odda se klet, katera se lahko porabi za skladišče. Vpraša se v upravnishvu „Jutra“.

Kupl se damsko kolo po zmerni ceni. Ponudbe na upravnishvo „Jutra“.

Sprejmejo se takoj

pomočniki in vajenci

kolarske, kovaške in sedlarske stroke v tovarni vozov Peter Keršič v Spod. Šiški.

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

V LJUBLJANI, Kongresni trg št. 13

izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Krojač P. Cassermann

se nahaja sedaj

v Šelenburgovi ulici šte. 1

nasproti Kazine.

Ceniki zastoj in poštne prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znakmo „UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

FR. ČUDNU

urar in trgovec, Ljubljana

Detničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Blelu in Genovi.

Uhani, prstani, briljanti.

8/10—1

Prva anončna pisarna

Ljubljana, Levstikova ul. 2

sprejema vsakovrstne inserate, reklamne notice itd. za vse možne liste, kolarje itd. Sestavlja in prestavlja inserate.

Išče nabiralce za deželo!

Posebno za trgovske potnike dober in lahek zaslužek.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja.

Snaženje stanovanj in okenj.

Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela in po točno zmernih cenah.

Klavirje in harmonije prvovrstnih tvornic izposoja in prodaja najceneje učitelj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak

Alfonz Breznik

v Ljubljani, Gradišče št. 11

(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema vsakovrstna popravila in ugaševanja cen.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih roló, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

30—5

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Slav. občinstvu naznanjam, da imam več pripravnih hiš v mestu po jako ugodnih cenah naprodaj. Na razpolago imam sedaj tudi žago s posestvom v bližini Ljubljane, na jako dobri prometni črti. Natančnejša pojasnila daje prometna pisarna

Peter Matelič

v Ljubljani,

Škofja ulica št. 10.

Telefon št. 155.

Slovenci, prispevajte za Trubarjev spomenik!

❖ *Modni salon* ❖

M. SEDEJ-STRNAD

priporoča cenjenim damam

klobuke le najfinejše izvršbe. Žalni klobuki vedno v zalogi.

Palača Mestne hranilnice.

Prešernova ulica.

Redka prilika za nakup

K 44·40 stane

kompletna obleka za gospode ali kostum za dame
modni površnik za gospode ali raglan ali prašni plašč za dame,
posamezne hlače za gospode ali krilo iz blaga ali za prati,
modni telovnik za gospode ali bluza ali jupon za dame,
klobuk ali slamnik za gospode ali velika modna čepica za dame.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Tovarna vozov

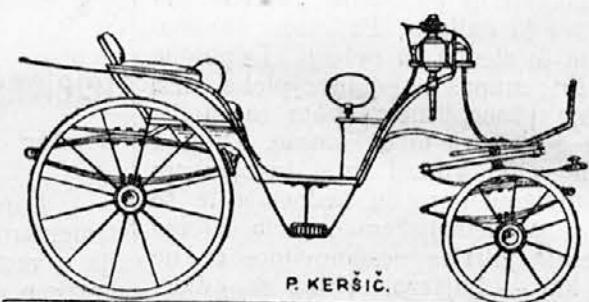
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila po primerno nizkih cenah.

Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi.

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jemljejo v račun.

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

(preje tvrdka J. C. Juvančič)

priporoča bogato zalogo izbornih namiznih vin
== kakor tudi zagrebško in češko pivo. ==

Za p. n. gostilničarje in druge večje odjemalce posebno ugodni pogoji!

Delniška glavica:
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 400.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.